T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 89
KARAR NO : 2015 / 108
KARAR TR : 2.3.2015

Ö Z E T: D a v a c ı tarafından, davalı idarenin sorumluluğundaki taşınmazlardan bırakılan atık suların yine davalı idarenin sorumluluğundaki kanalizasyon sistemindeki çatlama ve kırılma nedeni ile davacının taşınmazına bırakılması sonucu arazisinde oluşan zararın, davalı idareden tazmini istemi ile açılan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi gereğince İDARİYARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı :A.T.
Davalı :Malazgirt Belediye Başkanlığı
Vekili :Av. O.A.

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde özetle; davacının Mengüçgazi Mahallesi 399 Ada 20 parselde bulunan taşınmazın maliki olduğunu, söz konusu taşınmazda İlçe Sağlık Grup Başkanı Dr Evin Özkan tarafından yapılan 06.06.2006 tarihli tespitte, bahçesinden lağım suyu şebekesinin geçtiği, taşınmaz yakınında bulunan kasap dükkanlarına verilen şebeke hatlarında patlaklar olduğu, buralarda onarımların yapıldığı, bu hali ile söz konusu taşınmazın genel sağlık açısından tehlike arzettiğinin ortaya konulduğunu, söz konusu şebeke hattından numune alınarak incelettirildiğini ve gelen 12.09.2006 tarihli raporda, şehir şebekesine tuvalet lağımının karıştığının tespit edildiğini, İlçe Sağlık Grup Başkanlığı tarafından durumun Belediye Başkanlığı'na bildirildiği ve hatta İlçe Hıfsısıhha Kurul kararı alındığını, ancak davalı Belediye Başkanlığı tarafından söz konusu tespitlere ilişkin herhangi bir önlem alınmadığını, bunun üzerine durumun Çevre ve Orman Bakanlığı, Çevre ve Orman İlçe Müdürlüğüne bildirildiğini, Çevre ve Orman İlçe Müdürlüğü tarafından davalı Belediye Başkanlığı'na yazılan 17.11.2008 gün ve 1480 sayılı tuvalet lağımlarının derhal kanalizasyona bağlanması ve kasap atıklarının çevreye atılmamasına ilişkin ihtara rağmen davalı Belediye Başkanlığı tarafından söz konusu tespitlere kayıtsız kalındığı, bu şekilde davacının taşınmazını kullanamaz hale geldiğini belirterek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile davacı lehine maddi ve manevi tazminata hükmedilmesi istemi ile adli yargı yerinde dava açılmıştır.

Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi 08.07.2010 gün ve 2009/135 Esas, 2010/173 Karar sayılı kararında aynen; "Dosya kapsamının bir bütün olarak incelenmesi sonucunda; dava konusu taşınmazın Muş ili Malazgirt İlçesi Mengüçgazi Mahallesinde bulunan 399 ada 20 parsel sayılı taşınmaz olduğu, davacı Abdullah Tekin'in taşınmazda 2/9 hissesinin bulunduğu anlaşılmıştır. Her ne kadar Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2009/5 Değişik iş sayılı dosyasında 02.06.2009 havale tarihli raporda tespit isteyenin zararının 8.960,00 TL olduğu belirtilmiş ise de; 2009/5 Değişik iş sayılı dosyada gidilen ilk keşifte davacının zararının 1.505,80 TL olduğunun belirtildiği, kısa aralıklarla ard arda gidilen keşif sonucu düzenlenen raporların birbirinden farklı olup çelişki içerisinde bulunduğu, 2009/5 Değişik İş sayılı dosyasında yapılan keşiflerde refakate fen bilirkişisinin alınmaması nedeni ile zarar tespiti yapılan taşınmazın dava konusu olan 399 ada 20 parsel sayılı taşınmaz olduğunun tespit edilemediği, nitekim yargılama sırasında keşif sonucu düzenlenen fen bilirkişisi raporunda da mahkememizin 2009/5 Değişik iş sayılı dosyasında yapılan keşifte tespit konusu olan yerin 399 ada 20 parsel olup olmadığını bilmediğini belirttiği, davalı vekilinin de 2009/5 Değişik iş sayılı dosyasında refakate fen bilirkişisi alınmaması nedeni ile tespit sırasında çekilen fotoğrafların ve incelenen yerin davacının taşınmazının sınırları içerisinde kalıp kalmadığının belli olmadığını, yeniden keşif yapılmasını istediğini beyan etmesi nedeni ile; dava konusu taşınmaz üzerinde yeniden keşif yapılmış ve yapılan keşif sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınmıştır. Dosyaya ibraz edilen raporların usulüne uygun düzenlendiği ve denetime elverişli olduğu anlaşılmakla hükme dayanak alınabilecek nitelikte görülmüştür. Her ne kadar ziraat bilirkişisi tarafından dosyaya ibraz edilen 21.06.2010 tarihli raporda zararın 8.269,367 TL olduğu belirtilmiş ise de dava konusu taşınmaza ilişkin tapu kaydının incelenmesi sonucunda davacının taşınmaz üzerinde 2/9 hissesinin bulunduğu anlaşılmıştır. Maddi tazminat talep edilebilir nitelikte olduğu için her paydaş kendi payı oranında maddi tazminat talebinde bulanabilir. Bu nedenle ziraat bilirkişisi raporunda belirtilen 8.269,367 TL zararın davacı paydın 2/9 hissesine tekabül eden karşılığı 1.837,637 TL 'nin davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Davacı lağım suları ve kasap artıkları nedeniyle bahçede sivrisinek ve koku olduğunu, belirtilen nedenle eşi ve çocuklarının rahatsızlandığını belirtmiş, eşinin şarbon hastalığına yakalandığına dair doktor raporunu dosyaya ibraz etmiştir. Yargılama sırasında dinlenen doktor bilirkişi de beyanında şarbon hastalığına kanalizasyon atıklarının neden olmayacağını ancak hayvan atıklarının neden olduğunu, hayvanın enfekte olması durumunda vücutta ufak bir çizik olsa dahi temas ile birlikte şarbon hastalığının bulaşacağını, ayrıca hayvan atıklarının bulunduğu yerde hayvan enfekte ise soluma ile de şarbon hastalığının bulaşacağını, ayrıca kişinin vücudunda yara var ise şarbonlu kişi ile temas halinde de hastalığın geçeceğini belirtmiştir. Doktor bilirkişinin beyanından bahçeye akıtılan hayvan atıkları nedeni ile davacının eşinin şarbon hastalığına yakalandığı anlaşılmıştır. Tanıklar Mehmet Zeki Namlı, Adnan Çakar ve Mehmet Türeli; davacının

evinin yakınında bulunan caminin tuvaletinin taştığını ve lağım sularının davacının bahçesine dolduğunu, ayrıca çevredeki kasap dükkanlarından akan kan ve atıkların davacının bahçesine aktığını, eskiden bahçede, davacının sebze ve meyve yetiştirdiğini ve bahçesinde ağaçlar olduğunu, şimdi bu ağaçların kuruduğunu, bahçedeki pislik nedeni ile sebze ve meyve yetiştirilemediğini, bahçedeki bu pisliğin ve kokunun çevredeki herkesi ve davacıyı rahatsız ettiğini, davacının ailesinden pislik nedeni ile hastalananların olduğunu, davacının bahçedeki pislik ve kokudan rahatsız olduğunu beyan etmiştir. Yapılan keşif sırasında da taşınmazın bir kısmının kanalizasyon suları ile kaplı olduğu ve bu nedenle çevrede koku yaptığı, kasaplara ait duvar ile davacının taşınmazının çevresindeki bir kısım duvarın bitişik olduğu ve bu duvarların delinerek içerisinden su ve pislik akıtıldığı ve bahçe içerisinde hayvan atıkları bulunduğu görülmüştür. Tüm dosya kapsamının değerlendirilmesi sonucu davacının duyduğu üzüntü ve rahatsızlığın bir parça olsun giderilebilmesi için manevi tazminat takdiri gerekmiştir. " şeklindeki gerekçesi ile davanın kısmen kabulüne karar vermiş, verilen karar taraflarca temyiz edilmiştir.

Yargıtay 4.Hukuk Dairesi ; 13.02.2012 gün ve 2010/12924 Esas, 2012/1911 Karar sayılı kararı ile "Davalı Malazgirt Belediye Başkanlığı kamu tüzel kişiliği olup; işlem ve eylemleri kural olarak kamusal nitelik taşır. Somut olayda, davacının dava dilekçesinde ileri sürdüğü olaylar ve hukuki sebepler hizmet kusuruna ilişkindir. Görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi, hizmet kusuru niteliğindedir. İdare'nin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı; İdari Yargılama Usulü Yasasının 2/1 -b maddesi gereğince idareye karşı, idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir. Görev sorunu, açıkça veya hiç ileri sürülmese de kendiliğinden (re'sen) dikkate alınır. Mahkemece yargı yolu bakımından görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasının çözümlenmesi usul ve yasaya aykırılık oluşturmaktadır. Açıklanan nedenlerle, davalı Belediye Başkanlığı yararına hükmün bozulması gerekmiştir." şeklindeki gerekçesi ile davada idari yargının görevli olduğu belirtilerek, ilk derece mahkemesi kararı bozulmuştur.

Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi; Yargıtay Bozma ilamına uyulmak sureti ile verdiği 13.12.2012 gün ve 2012/270 Esas, 2012/224 Karar sayılı görevsizlik kararında aynen; "Mahkememizce verilen 08/07/2010 tarih, 2009/135 Esas ve 2010/173 Karar sayılı kararının, Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 13/02/2012 tarih, 2010/12924 Esas ve 2012/1911 Karar sayılı kararı ile 'Davalı Malazgirt Belediye Başkanlığı kamu tüzel kişiliği olup: işlem ve eylemleri kural olarak kamusal nitelik taşır Somut olayda, davacının dava dilekçesinde ileri sürdüğü olaylar ve hukuki sebepler hizmet kusuruna ilişkindir. Görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi, hizmet kusuru niteliğindedir. İdarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı; İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 2/1-b maddesi gereğince İdare'ye karşı, idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir. Görev sorunu, açıkça veya hiç ileri sürülmese de kendiliğinden (re'sen) dikkate alınır. Mahkemece yargı yolu bakımından görevsizlik kararı verilmesi gerekirken işin esasının çözümlenmesi usul ve yasaya aykırılık oluşturmaktadır.' gerekçesine istinaden davalı Belediye Başkanlığı yararına bozulmasına karar verilmiştir." denilmek sureti ile davanın görev yönünden reddine karar verilmiş, verilen karar 1086 sayılı Yasa'nın Geçici 2. ve 6100 sayılı Yasa'nın Geçici 3.maddesi gereğince halen yürürlükte olan 1086 sayılı Yasa'nın 440.maddesi gereğince verilen karar, karara da şerh edildiği üzere 11.01.2013 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı gerekçelerle, 10.000 TL maddi ve 30.000 TL manevi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesi istemi ile idari yargıda dava açmıştır.

Van 2.İdare Mahkemesi; 14.02.2012 gün ve 2012/194 Esas, 2012/169 Karar sayılı kararında; "Dava dosyasında davacı tarafından, 30.000,00 TL maddi zararın tazmini istenilmekte ise de, bu zararın neleri kapsadığı ve hangi kalemlerden oluştuğu, miktarlarının ne kadar olduğu, ayrı ayrı belirtilmeden maktu bir miktar belirtildiği, zararın neye ilişkin olduğunun belli olmadığı, örneğin eve mi zarar verilmiş, bahçedeki ağaçlar veya ürünler mi zarar görmüş, bunlar zarar görmüş ise ne kadar zarar görmüş olduğu gibi yeterli açıklama yapılmadığı görülmüştür." şeklindeki gerekçesi ile dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

Davacı vekili, Van 2. İdare Mahkemesi'nin dava dilekçesinin reddine ilişkin kararı üzerine verdiği 22.04.2013 tarihli dilekçesinde; 2009 den bu yana 3-4 yıllık zarar ve ziyanlar nazara alınarak ve mağduriyeti de göz önünde bulundurularak ve ayrıca lehine olan tüm hususlar ve mahkemece re'sen gözetilecek hususlar neticesinde 5.400,00 TL kavak ağacı, 360,00 TL meyve ağacı, 720,00 TL 180 m3 çamur ve balçığın temizlenmesi, 350,00 TL 80 m tel örgüsü ve 16 adet demir direğin çürüyüp dökülmesi, 7.080,00 TL bataklığın hafriyat ile doldurulması, 8.520,00 TL 4 yıllık (2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait) fasülye gelirinin hebası, 7.520,00 TL kira bedeli (2 katlı evimin 1 dairesinde ben otururken diğer dairesi lağım kokusu ve türeyen şarbon vb. hastalıklardan kimsenin evine girmeyip evin boş kalması sonucu uğradığı kira zararı) toplamı olan 30.000,00 TL maddi ve 10.000,00 TL manevi olmak üzere toplam 40.000,00 TL maddi ve manevi tazminatın davalı kurumdan alınarak tarafıma verilmesi istemi ile dava açmıştır.

Van 2.İdare Mahkemesi; 10.12.2014 gün ve 2013/709 Karar sayılı kararı ile "Uyuşmazlık konusu olayda, her ne kadar Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi'nce, davalı Malazgirt Belediye Başkanlığı'nın kamu tüzel kişiliğinin bulunduğu, işlem ve eylemlerinin kural olarak kamusal nitelik taşıdığı, davacının dava dilekçesinde ileri sürdüğü olaylar ve hukuki sebeplerin hizmet kusuruna ilişkin olduğu, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesinin hizmet kusuru niteliğinde olduğu belirtilerek idarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerektiğinden bahisle dava şartı yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş ise de; davacı tarafından, bahçesinin içine hukuka aykırı olarak tuvalet lağımı bırakılması ve bahçesinin bitişiğinde bulunan kasapların kan ve atıklarının akıtılmasından dolayı bahçesinin lağım suları ile bataklık haline geldiği iddia edilerek oluşan zararın tazmininin istenildiği, mülkiyeti davalı Belediyeye ait olan kasap dükkanlarının üçüncü kişilerce işletildiği, üçüncü kişilerce işletme bünyesinde idari hizmete ilişkin olmayan bir faaliyette bulunulurken hukuka aykırı bir fiille başkasına zarar verildiğinin iddia edildiği, oluşan bu zararın tazminine ilişkin uyuşmazlığın ise, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerince çözümleneceği, idari bir kamu hizmetine ilişkin idarece yürütülen bir faaliyet söz konusu olmaması nedeniyle hizmet kusurundan söz edilemeyeceği, salt davacı tarafından davalı olarak gösterilenin idare olmasının ve kamu tüzel kişiliğine sahip olmasının uyuşmazlığının çözümünün idari yargı yerine ait olduğu sonucunu doğurmayacağı, davanın konusunun ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların bir bütün olarak değerlendirilerek karar verilmesi gerektiği

kanaatine varılmıştır.

Bu sebeple, davacının bahçesinin içine hukuka aykırı olarak tuvalet lağımı bırakılması ve bahçesinin bitişiğinde bulunan kasapların kan ve atıklarının akıtılmasından dolayı bahçenin lağım suları ile bataklık haline geldiği iddia edilerek idare adına işlem tesis etme yetkisi bulunmayan üçüncü kişilerin fiilleri nedeniyle meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan davanın haksız fiilden doğan bir tazminat davası sayılacağı ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır." şeklindeki gerekçesi ile davada adli yargı yerinin görevli olduğunu belirterek; daha önce aynı taraflar arasında Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi'nin de görevsizlik kararı vermesi nedeni ile, dosyanın görevli yargı yerinin belirlenmesi için 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜ, Ayhan AKARSU, Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 2.3.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıya ait taşınmaza lağım sularının akıtılması nedeni ile meydana gelen zararın, olayda kusuru bulunan davalıdan tazminine karar verilmesi istemi ile açılmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 'Tanımlar' başlıklı 3. maddesinde; "Belediye: Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı" denilmek sureti ile, belde sakinlerinin ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere ayrı bir tüzel kişiliğe sahip Belediyelerin kurulduğu belirtilmiş;

Aynı Kanunun 'Belediye'nin görevleri' başlıklı 14. maddesinin 'a' bendinde; "İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır." Denilmek sureti ile su ve kanalizasyon hizmetinin verilmesi, çevre ve çevre sağlığının korunması görevleri , belde sınırlarında Belediye Başkanlığı'na verilen görevler arasında sayılmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 'İzin Alma, Arıtma ve Bertaraf Etme Yükümlülüğü' başlıklı 11. maddesinin 4. fıkrasında "Atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesinden; büyükşehirlerde 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla belirlenen kuruluşlar, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bunların dışında iskâna konu her türlü kullanım alanında valiliğin denetiminde bu alanları kullananlar sorumludur." Denilmek sureti ile kanalizasyon sistemi gibi atık su altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesi görevlerinin, belediye sınırları içerisinde ilgili belediyelerin görevi kapsamında kaldığı açıkça kaleme alınmıştır.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projenin hukuka aykırı olduğu nedeniyle iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılacak davalar ile idarenin aynı plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak davaların görüm ve çözümünün, iptal ve tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 125. maddesinin ilk fıkrasında; "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." denilmek sureti ile idarenin işlem ve eylemlerine karşı yargısal denetim yolu açılmış; aynı maddenin son fıkrasında da "İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür" şeklindeki düzenleme ile idarenin işlem ve eylemlerinden doğan sorumluluğuna vurgu yapılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde, davacı tarafından kendisine ait taşınmaza lağım sularının bırakıldığı ve bu nedenle zarara uğradığı gerekçesi ile ilk olarak durumun tespitine yönelik bir dilekçe ile Muş Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'ne müracaat edildiği, İlgili kurumca yapılan inceleme sonrasında verilen 11.11.2008 tarihli raporda; " Malazgirt Belediye Başkanlığı tarafından Mengüçgazi Mahallesinde yapılan ve şahıslara kiralanan kasap dükkanlarının arka tarafında Kümbet Camii bahçesinden çıkan kaynak suyun tahliyesi amaçlı kullanılan bir kanalın bulunduğu, bu kanalın ise zaman zaman tıkandığı ve sıvı ve katı atıkların kasap dükkanların arkasında bulunan Abdullah TEKİN'in bahçesine aktığı ve yerin düz olması nedeniyle de burada birikinti yaptığı, kasap dükkanlarının atık su için kullanılan gider borularının hemen hemen hepsinin kırıldığı, kasaplardan çıkan sıvı atıkların kanalizasyona değil de arka kısımda bulunan söz konusu kanala direkt aktığı, kasapların katı atıklarının ise düzenli olarak depolanmadığı ve kasapların arkasında bulunan söz konusu kanala bırakıldığı, kasapların katı ve sıvı atıklarının usulüne uygun bertaraf edilmediği ve kasap dükkanlarının arkasında buluna açık kanala bırakıldığı ve buradan da Abdullah TEKİN'e ait arazide

birikinti yaptığı, bu durumun ise çevreye istenmeyen bir koku yaydığı, çevreye görüntü kirliliği verdiği, haşerelerin üremesi için uygun zeminin oluştuğu, birçok salgın hastalığa sebep verebileceği, Kasap dükkanlarında kullanılan İçme ve Kullanma Şehir Şebeke Suyu borularının kasapların arkasında bulunan kirli kanaldan geçtiği ve bu şebeke borularında da çatlak olduğu, su kesintisi durumunda negatif basınç durumunda kanalda bulunan kirliliğin içme suyu borularına sızabileceği ve bütün şehir şebekesini kontamine edebileceği " hususlarının tespit edildiği görülmüştür. Dava tarafından söz konusu rapor da referans alınmak sureti ile zararının tespiti amacı ile Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurulduğu ve dosyanın Mahkemenin 2009/5 Değişik İş esasına kaydedildiği, dosya kapsamında yapılan keşif sonrasında aldırılan raporda davacının arazisinde 17920 TL zararın meydana geldiğinin tespit edildiği anlaşılmıştır. Söz konusu tespitler doğrultusunda davacı tarafından Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi'ne dava açıldığı ve davalı idarenin kusurlu davranışları nedeni ile uğradığı zararın davalıdan tazminine karar verilmesini istediği, Malazgirt Asliye Hukuk Mahkemesi'nce, dava konusu tazminatın, davalı idarece yürütülmesi gereken hizmetin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesinden kaynaklandığı belirtilerek, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi gereğince görevsizlik kararı verildiği, davacının bu kez aynı sebeplerle idari yargıda dava açtığı; Van 2. İdare Mahkemesi'nce, dava konusu taşınmazda meydana gelen zararın, idare adına işlem tesis etmeyen kişilerin kusurundan kaynaklandığı, bu nedenle davanın adli yargının görev alanına girdiği ancak aynı davaya ilişkin olarak Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada da görevsizlik kararı verildiği belirtilerek, görevli yargı yerinin belirlenmesi istemi ile Mahkememize müracaat edildiği anlaşılmıştır.

Kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "idari dava türleri" arasında sayılan "idari işlem ve eylemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası" kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır.

Dava konusu olayda da, davacının arazisinde meydana gelen zararın, davalı Belediye Başkanlığı tarafından yerine getirilmesi gereken, kanalizasyon hizmeti ve çevre sağlığının korunmasına yönelik önlem alma yükümlülüğünün ihmali neticesinde meydana geldiği iddia edildiğine göre, dava konusu olayda 5393 sayılı Kanun'un 14. maddesi ve 2872 sayılı Kanun'un 11. maddesi gereğince (olayda kusuru bulunan diğer ilgililere rucu hakkı baki kalmak kaydı ile) davalı Belediye Başkanlığı'nın sorumluluğu bulunup bulunmadığı, bulunuyor ise bu sorumluluğundan kaynaklanan yükümlülükleri gereği gibi yerine getirip getirmediği hususunun incelenmesi ve buna ilişkin tespitler dikkate alınarak değerlendirilmesini gerektirdiği, bu nedenle davacının zararının tazminine yönelik davanın 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi çerçevesinde idari yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan bu nedenlerle, Van 2. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Van 2.İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN REDDİNE 2.3.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT